

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
DGRR - DJOA

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 28 april 2020

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over "Transgender eist excuses overheid"

Ons kenmerk
2880122

Uw kenmerk
2020Z03996

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 4 maart 2019 deel ik u mee, dat de schriftelijke vragen van de leden Özütok en Van de Berge (beiden GroenLinks) aan de ministers voor Rechtsbescherming en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Transgender eist excuses overheid: 'Om vrouw te worden, moest ik me laten steriliseren'', worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief. Ik beantwoord deze vragen mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

Vragen van de leden Özütok en Van de Berge (beiden GroenLinks) aan de ministers voor Rechtsbescherming en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Transgender eist excuses overheid: 'Om vrouw te worden, moest ik me laten steriliseren'' (ingezonden 2 maart 2020, nr. 2020Z03996)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
DGRR - DJOA

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Transgender eist excuses overheid: 'Om vrouw te worden, moest ik me laten steriliseren'? 1)

Datum
28 april 2020

Ons kenmerk
2880122

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Erkent u dat de plicht tot operatie en sterilisatie die tot 2014 gold om op papier een ander geslacht aan te nemen, leed heeft veroorzaakt bij transgender personen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik ben er mee bekend dat deze voorwaarde tot sterilisatie leed heeft veroorzaakt en erken dit leed ook.

Vraag 3

Hoe kijkt u aan tegen de vraag om excuses voor het leed dat is veroorzaakt?

Antwoord 3

De advocaten van het Transgendercollectief hebben de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en mij een brief gestuurd waarin wordt verzocht om erkenning, excuses en een gesprek over schadevergoeding. Wij beraden ons nog op een inhoudelijke reactie op deze brief.

Vraag 4

Kunt u aangeven hoe in andere landen, zoals bijvoorbeeld Zweden, wordt omgegaan met excuses en genoegdoening voor transgenders?

Antwoord 4

In andere landen, bijvoorbeeld in Duitsland of Frankrijk, was regelgeving van kracht die vergelijkbaar was met de oude Nederlandse regelgeving. Deze regelgeving is inmiddels gewijzigd. Navraag wijst uit dat in deze landen geen excuses of genoegdoening aan transgender personen is verstrekt. Het enige land dat dat voor zover mij bekend heeft gedaan, is Zweden. In Zweden is aan de transgenderpersonen die onomkeerbaar zijn gesteriliseerd een onverplichte vergoeding toegekend van 225.000 SEK (ruim 20.000 euro) per persoon.

Vraag 5

Bent u bereid om in gesprek te gaan met de aanklagers, vrouwenrechtenorganisatie Bureau Clara Wichmann en Transgender Netwerk Nederland? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Zie hiertoe mijn antwoord op vraag 3.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
DGRR - DJOA

Datum
28 april 2020

Ons kenmerk
2880122

1) Volkskrant, 17 februari 2020, 'Transgender eist excuses overheid: 'Om vrouw te worden, moest ik me laten steriliseren'